ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

Lao Traditional Literature

Lecture 1:
Overview of Lao Traditional Literature

Lecturer: Somthapheuy SYVONGSAK

Academic Year 2023-2024

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ບົດສອນ

ວິຊາ: ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
ລະຫັດ: 0907108
ບົດທີ 1: ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງໂດຍສັງເຂບ
ຜູ້ບັນຍາຍ: ອຈ.ປທ. ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ
ປີ: 3
ພາກຮຽນ: 1
ສົກຮຽນ: 2023-2024

ເວລາ: 90 ນາທີ

<table>
<tr><td colspan="2">ຂັ້ນຕອນ 1 - ຜົນຮັບທີ່ຕ້ອງການ (Desire Results)</td></tr>
<tr><td colspan="2">ສ້າງເປົ້າໝາຍ (Goals):
ນັກຮຽນຈະຮູ້:
- ຄວາມໝາຍ ແລະຄວາມສຳຄັນຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
- ການກຳເນີດ ແລະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ</td></tr>
<tr><td>ຄວາມເຂົ້າໃຈ (Understand):
ນັກຮຽນຈະເຂົ້າໃຈ:
- ຄວາມໝາຍຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
- ຄວາມສຳຄັນຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
- ການກຳເນີດຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
- ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ</td><td>ຄຳຖາມຫຼັກ (Questions):
1) ຄວາມໝາຍຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ ເປັນແນວໃດ?
2) ຄວາມສຳຄັນຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ ເປັນແນວໃດ?
3) ການກຳເນີດຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ ເປັນແນວໃດ?
4) ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ ເປັນແນວໃດ?</td></tr>
<tr><td>ຄວາມຮູ້ (Knowledge):
- ໃຫ້ນັກຮຽນຮູ້ໄດ້ເຖິງພື້ນຖານການກຳເນີດ ແລະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ.</td><td>ທັກສະ (Skills):
- ອະທິບາຍໄດ້ເຖິງ ການກຳເນີດ ແລະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ.</td></tr>
<tr><td colspan="2">ຂັ້ນຕອນ 2 - ຫຼັກຖານປະເມີນ</td></tr>
<tr><td>ໜ້າວຽກສິດສອນ (Tasks):
- ສັງເກດການຄົ້ນຄວ້າຂອງນັກສຶກສາ
- ສົນທະນາຖາມ-ຕອບ
- ແນະນຳການຄົ້ນຄວ້າ.
- ໃບວຽກບ້ານ</td><td>ຫຼັກຖານອື່ນໆ (Other Evidence):
- ລາຍງານຜົນການຄົ້ນຄວ້າ
- ເນື້ອໃນຄຳຕອບກິດຈະກຳຂອງນັກສຶກສາ
- ການສັງຮວມກິດຈະກຳ
- ຜົນການກວດວຽກບ້ານ</td></tr>
<tr><td colspan="2">ຂັ້ນຕອນ 3 ແຜນການຮຽນ-ການສອນ (Teaching and Learning Plan)</td></tr>
</table>

- **ສື່ການສອນມີ:**
  ປື້ມຕໍາລາວິຊາວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ, ປື້ມວັນນະຄະດີລາວ, ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ1, ວັນນະຄະດີຊັ້ນມັດທະຍົມປີທີ4, ເວັບໄຊ້ຂໍ້ມູນ, ຄອມພິວເຕີ, ເຄື່ອງສາຍ LCD, ໃບກິດຈະກໍາ.
- **ກິດຈະກໍາການຮຽນ**

I. ທວນຄືນ ແລະ ລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ:

- **ທວນຄືນບົດຮຽນເກົ່າ**
- ເນື່ອງຈາກເປັນຊົ່ວໂມງທໍາອິດຍັງບໍ່ມີບົດຮຽນເກົ່າຄູນໍາພາເຂົ້າສູ່ບົດໃໝ່ເລີຍ.

II. ຂັ້ນລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດສອນ:

ບົດທີ 1
ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງໂດຍສັງເຂບ

1. ຄວາມໝາຍ ແລະຄວາມສໍາຄັນຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ

1.1 ຄວາມໝາຍຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ (15 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກໍາ 1:</u>

- ຄູຕັ້ງຄໍາຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປື້ມຕໍາລາ
  1) ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວແມ່ນຫຍັງ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກໍາ: (10 ນາທີ)

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ ແມ່ນຮູບການປະດິດແຕ່ງດ້ວຍປາກເປົ່າຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານ. ນັບແຕ່ສະໄໝຍັງບໍ່ທັນມີຕົວໜັງສື, ປູ່ຍ່າຕານາຍຂອງພວກເຮົາໄດ້ປະດິດແຕ່ງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວຂຶ້ນ ເຊິ່ງເປັນຫຼັກຖານພິຍານກ່ຽວກັບປະຫວັດການຕ່າງໆຂອງສັງຄົມສະໄໝບູຮານ.

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມໝາຍ ແລະບົດບາດສໍາຄັນໃນວັນນະຄະດີແຫ່ງຊາດ. ບໍ່ວ່າຊາດໃດໃນໂລກ ກໍລ້ວນແຕ່ມີວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຂອງຊາດນັ້ນ, ເພື່ອຈົດຈໍາຄວາມຮູ້, ບົດຮຽນໃນການເພີ່ມພູຜະລິດຜົນ, ໃນການຕໍ່ສູ້ທໍາມະຊາດ ແລະສັງຄົມ.

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນວັນນະຄະດີແຫ່ງຊາດ. ນັບແຕ່ສະໄໝຍັງບໍ່ທັນມີຕົວອັກສອນ, ປູ່ຍ່າຕານາຍຂອງພວກເຮົາກໍໄດ້ປະດິດແຕ່ງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງທີ່ເລົ່າດ້ວຍປາກເປົ່າສືບຕໍ່ກັນມາແລ້ວ. ຢູ່ໃນລາວ, ບໍ່ວ່າເຜົ່າໃດກໍລ້ວນແຕ່ມີວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຂອງຕົນເອງ. ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງປະກອບດ້ວຍ ເທບນິຍາຍ, ນິທານ, ພື້ນສືບ, ນິທານສັດ, ນິທານຊວນຫົວ, ຄໍາໂສກ, ຄໍາໂອມ, ຄໍາທວາຍ, ຄໍາສຸພາສິດ, ກອນພະຫຍາ ແລະອື່ນໆ. ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງປະເພດຕ່າງໆ ດັ່ງກ່າວໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງບົດຮຽນໃນການດໍາລົງຊີວິດ, ຄວາມຮູ້ວັດທະນະທໍາ, ການສ້າງສາ ແລະການຕໍ່ສູ້ຂອງປະຊາຊົນລາວເຮົາ ນັບຕັ້ງແຕ່ສະໄໝປະຖົມບູຮານເປັນຕົ້ນມາ.

ປັດຈຸບັນນີ້, ວັນນະຄະດີພື້ເມືອງເຊິ່ງເປັນມໍລະດົກແຫ່ງວັດທະນະທຳຂອງຊາດນັບມື້ໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມ (ອ່ອນແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະຄະນະ, 2008).

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຂອງລາວເຮົາ ເວົ້າລວມແລ້ວແມ່ນເລື່ອງເລົ່າພື້ນເມືອງຕ່າງໆທີ່ປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານປະດິດແຕ່ງ ແລະເລົ່າປາກຕໍ່ປາກສືບຕໍ່ກັນມາແຕ່ບູຮານນະການຈົນເຖິງທຸກວັນນີ້. ບົດເລື່ອງສ່ວນຫຼາຍໄດ້ເລົ່າ ຫຼື ພັນລະນາເຫດການ ແລະການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆຂອງຕົວລະຄອນ, ໂດຍບໍ່ເຄີຍໄດ້ພັນລະນາເຂົ້າເລິກທາງແນວຄິດຈິດຕະສາດຂອງຕົວລະຄອນ, ແຕ່ກໍມີຢູ່ບາງບົ້ນ, ບາງຕອນໃນບົດເລື່ອງທີ່ແນວຄິດຈິດຕະສາດຂອງຕົວລະຄອນໄດ້ສະແດງອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະເລິກເຊິ່ງສົມຄວນ (ບໍ່ແສງຄຳ ວົງດາລາ ແລະຄະນະ, 1987).

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ ແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງ ໃນການປະດິດແຕ່ງສິລະຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະກໍແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງຮູບຖານສະຕິສັງຄົມ (ກຽງແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະຄະນະ, 2002).

1.2 ຄວາມສຳຄັນຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ (15 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກຳ 2:</u>

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
  1) ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວມີຄວາມສຳຄັນແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (10 ນາທີ)

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ ມີບົດບາດສຳຄັນຢ່າງຍິ່ງຕໍ່ການກຳເນີດ ແລະຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີຂຽນໃນສະໄໝກ່ອນກໍຄືສະໄໝປັດຈຸບັນ. ເມື່ອເຖິງໄລຍະຕົ້ນຂອງສະໄໝລ້ານຊ້າງ, ສາສະໜາພຸດໄດ້ຄ່ອຍແຜ່ຂະຫຍາຍເຂົ້າມາລາວເຮົາ ວັນນະຄະດີຂຽນໄດ້ກຳເນີດຂຶ້ນ ແລະແຜ່ຂະຫຍາຍສືບຕໍ່ມາ. ໃນເບື້ອງຕົ້ນບົດເລື່ອງໜຶ່ງ, ຄຳກອນໜຶ່ງຕ້ອງແມ່ນບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງແຕ່ງຂຶ້ນ ຕໍ່ມາຄົນທັງຫຼາຍຈິ່ງນຳເອົາບົດເລື່ອງ ແລະຄຳກອນເຫຼົ່ານັ້ນໄປເຜີຍແຜ່ຕໍ່ພ້ອມທັງໄດ້ດັດແປງແຕ່ງຈື່ມໃຫ້ມັນດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ບົດເລື່ອງ, ບົດຮ້ອງ, ບົດລຳ, ຄຳກາບຄຳກອນທີ່ມີຈັງຫວະທຳນອງອັນມ່ວນຊື່ນ ແລະມີຊີວິດຊີວາເຫຼົ່ານັ້ນ ລ້ວນແຕ່ແມ່ນໝາກຜົນແຫ່ງການຄົ້ນຄວ້າ, ຄົ້ນຄິດປະດິດແຕ່ງລວມໝູ່ຂອງປະຊາຊົນ. ປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າລາວສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຊາວໄຮ່ນາ, ການດຳລົງຊີວິດຕິດພັນກັບທຳມະຊາດ ແລະການອອກແຮງງານ. ສະນັ້ນ, ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຈິ່ງມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດແກ່ຊາວຜູ້ອອກແຮງງານໃນການດຳລົງຊີວິດ, ການຕໍ່ສູ້ຕ້ານໄພທຳມະຊາດ ແລະສັງຄົມ (ອ່ອນແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະຄະນະ, 2008).

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຂອງຊາດລາວເຮົາເຄີຍຕິດແໜ້ນກັບການດຳລົງຊີວິດຕົວຈິງຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ພິເສດແມ່ນການເຮັດບຸນກິນທານ, ຮີດຄອງປະເພນີ ແລະການເຊື່ອຖືອື່ນໆ. ຮີດຄອງປະເພນີອັນເກົ່າແກ່ ແລະດີງາມເຫຼົ່ານັ້ນເຄີຍມີເນື້ອນໃນດ້ານການອອກແຮງງານເພີ່ມພູນຜະລິດຜົນທັງມີຄວາມໝາຍປຸກລະດົມທາງຈິດໃຈ ແລະເປັນເງື່ອນໄຂອັນສະດວກດີໃຫ້ແກ່ການກຳເນີດ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ. ໃນດ້ານຮູບການ ສະແດງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຂອງລາວເຮົາ ເຄີຍຕິດພັນກັບສິລະປະການຟ້ອນລຳ, ການເສບແບບພື້ນເມືອງທີ່ມີລັກ ສະນະ

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:

Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ມວນຊົນຄື: ລຳວົງ, ລຳເລື່ອງ, ປະສານກັບສຽງຄ້ອງ, ສຽງກອງອັນຫ້າວຫັນຈັບໃຈ ພ້ອມກັບຈັງຫວະແຄນທີ່ມີບົດບາດຂຶ້ນລົງຢ່າງເຊາະໃສເຂັ້ມແຂງ, ເຮັດໃຫ້ບັນຍາກາດຟົດຟື້ນ ຄຶກຄື້ນເປັນພິເສດຕ່າງກັນກັບການສະແດງພື້ນເມືອງຂອງຊາດອື່ນໆ. ຈຸດພິເສດຂອງການສະແດງດັ່ງກ່າວມານັ້ນກໍມີສ່ວນກຳນົດລະດັບການກຳເນີດ ແລະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວແຕ່ລະປະເພດ (ບໍ່ແສງຄຳ ວົງດາລາ ແລະຄະນະ, 1987).

2. ການກຳເນີດ ແລະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ.

2.1 ການກຳເນີດຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ (15 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກຳ 3:</u>

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
  1) ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວມີການກຳເນີດແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (10 ນາທີ)

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ ກຳເນີດເກີດຂຶ້ນໃນຂະບວນວິວັດແຫ່ງການຕໍ່ສູ້ຕ້ານໄພທຳມະຊາດ ແລະການຕໍ່ສູ້ທາງສັງຄົມຂອງຄົນເຮົາ ພ້ອມກັນນັ້ນກໍມີຄຸນປະໂຫຍດຮັບໃຊ້ຊຸກດັນຂະບວນການຕໍ່ສູ້. ວັນນະຄະດີພື້ເມືອງສ່ອງແສງການຕໍ່ສູ້ຕ້ານໄພທຳມະຊາດ, ຕໍ່ສູ້ທາງສັງຄົມ ແລະການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນເຮົາຢ່າງມີຊີວິດຊີວາ ແລະອຸດົມສົມບູນທີ່ສຸດ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງສະແດງເຖິງແນວຄິດຈິດໃຈ ແລະຄວາມມຸ່ງມາດປາດຖະໜາອັນມີລັກສະນະປະຊາທິປະໄຕຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານ, ສ່ອງແສງເຖິງການຕໍ່ສູ້ຂອງປະຊາຊົນ ຕ້ານການກົດຂີ່ຂູດຮີດຂອງຊົນຊັ້ນປົກຄອງ. ພ້ອມກັນນັ້ນວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງກໍຍັງຮັບເອົາຜົນສະທ້ອນໃນລະດັບໃດໜຶ່ງ ຈາກລະບົບແນວຄິດຂອງຊົນຊັ້ນປົກຄອງອີກດ້ວຍ. ເມື່ອເບິ່ງດ້ານເຄົ້າການກຳເນີດແລ້ວ ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ ຄົງຕົວຢູ່ດ້ວຍສາຍກ້ຽວພັນກັບສິລະປະພື້ນເມືອງ ປະເພດຕ່າງໆເຊັ່ນ ຂັບ, ລຳ, ຟ້ອນປະສານດົນຕີອັນພາໃຫ້ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງມີລັກສະນະພິເສດອັນໜຶ່ງອີກຄື ລັກສະນະປະສົມປະສານລະຫວ່າງວັນນະຄະດີ ແລະສິລະປະ (ກຽງແກ້ວ ນອນນະວົງ ແລະຄະນະ, 2002).

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງອັນອຸດົມຮັ່ງມີທີ່ສຸດ, ມັນກຳເນີດບົນພື້ນຖານການດຳລົງຊີວິດທາງສັງຄົມຂອງປະຊາຊົນຜູ້ອອກແຮງງານບັນດາເຜົ່າ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງມີລັກສະນະຊາ ແລະລັກສະນະທ້ອງຖິ່ນຢ່າງຈະແຈ້ງ. ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຂອງບັນດາເຜົ່າໄທລາວ ສະແດງເຖິງອາດການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນທີ່ມີລະດັບເສດຖະກິດ ແລະສັງຄົມຂະຫຍາຍຕົວ, ຕິດພັນຢ່າງຊະນິດແໜ້ນກັບການເຄື່ອນໄຫວອອຽກງານຂອງຊາວນາ ແລະດຳລົງຊີວິດຢູ່ເຂດທົ່ງພຽງ, ລຽບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳລຳເຊ (ບໍ່ແສງຄຳ ວົງດາລາ ແລະຄະນະ, 1987).

2.2 ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ (15 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກຳ 4:</u>

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
  1) ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວມີການຂະຫຍາຍຕົວແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (10 ນາທີ)

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວຄົງຕົວ ແລະຂະຫຍາຍຕົວໃນໝູ່ປະຊາຊົນ ໂດຍຜ່ານຮູບການສະແດງຕ່າງໆທີ່ສອດຄ່ອງຄື ປະເພດຄຳຮ້ອຍແກ້ວໃຊ້ຮູບການເລົ່າເລື່ອງ, ປະເພດຄຳຮ້ອຍກອງໃຊ້ຮູບການຂັບລຳ (ອາດຈະມີດົນຕີ ຫຼື ບໍ່ມີດົນຕີ) ແລະບາງເທື່ອວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງກໍໄດ້ຮັບການສະແດງບົນເວທີເຊິ່ງເຄີຍເອີ້ນກັນວ່າ "ການສະແດງພື້ນເມືອງ". ບັນດາຮູບແບບການປະດິດແຕ່ງ ແລະການສະແດງເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ກຳນົດປະເພດຕ່າງໆຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຄື ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງປະເພດຄຳຮ້ອຍແກ້ວ, ວັນະຄະດີພື້ນເມືອງປະເພດຄຳຮ້ອຍກອງ ແລະວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງປະເພດການສະແດງພື້ນເມືອງ (ກຽງແກ້ວ ນອນນະວົງ ແລະຄະນະ, 2002).

ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງແມ່ນໝາກຜົນແຫ່ງການປະດິດຄິດແຕ່ງລວມໝູ່ຂອງປະຊາຊົນຕັ້ງແຕ່ດຶກດຳບັນຊຶ່ງໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວມາດ້ວຍວິທີເລົ່າປາກຕໍ່ປາກສືບຕໍ່ກັນມາແຕ່ຮຸ່ນຄົນນັ້ນຫາຮຸ່ນຄົນນີ້. ໃນຂະບວນວິວັດແຫ່ງການອອກແຮງງານຜະລິດຜົນກໍຄືການຕໍ່ສູ້ຕ້ານ "ສັດຕູສີຕີນ ແລະສອງຕີນ" ຕັ້ງເປັນເວລາຫຼາຍຮ້ອຍຫຼາຍພັນປີ ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າໄດ້ພາກັນປະດິດແຕ່ງເທບນິຍາຍ, ນິທານປະເພດຕ່າງໆ, ຄຳຜະຫຍາທຸກຊະນິດ ແລະກອນຂັບລຳຫຼາຍຮູບຫຼາຍແບບຂຶ້ນ ຕັ້ງແຕ່ຄາວຕົນບໍ່ທັນມີຕົວໜັງສືພຸ້ນ, ແຕ່ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ມີຕົວໜັງສືລາວຂຶ້ນມາແລ້ວວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວກໍຍັງສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວມາຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງຈົນເຖິງທຸກວັນນີ້ ແລະໄດ້ມີບົດບາດອັນສຳຄັນຍິ່ງຕໍ່ການກຳເນີດ ແລະຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີຂຽນລາວສະໄໝກ່ອນກໍຄືປັດຈຸບັນ.

ການພົວພັນສິ່ງຜົນສະທ້ອນເຊິ່ງກັນ ແລະກັນລະຫວ່າງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງກັບວັນນະຄະດີຂຽນ ແມ່ນຈຸດພິເສດອັນໜຶ່ງທີ່ສະແດງອອກຢ່າງຈະແຈ້ງໃນວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງຂອງລາວເຮົາ. ການພົວພັນເຄີຍສະແດງອອກໃນສອງດ້ານກົງກັນຂ້າມ ແລະຊ່ວຍໜູນເຊິ່ງກັນ ແລະກັນຄື: ແຕ່ຮູບການປະດິດແຕ່ງພື້ນເມືອງຄ່ອຍຫັນປ່ຽນມາເປັນວັນນະຄະດີຂຽນ ແລະກົງກັນຂ້າມວັນນະຄະດີຂຽນໄດ້ຖືກນຳໄປເຜີຍແຜ່ ແລະສະແດງດ້ວຍຮູບການຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ. ໃນບາງກໍລະນີສາຍພົວພັນ ແລະການຫັນປ່ຽນລະຫວ່າງການປະດິດແຕ່ງວັນນະຄະດີທັງສອງປະເພດນີ້ມີຄວາມແໜ້ນແຟ້ນຈົນເຖິງຂັ້ນຍາກທີ່ຈະຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາເຂດແດນ ແລະກົກເຄົ້າຂອງມັນຢ່າງຊັດເຈນໄດ້. ສະນັ້ນຈິ່ງອາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງມີຖານະບົດບາດ ແລະທີ່ຕັ້ງສຳຄັນໃນພື້ນຖານວັນນະຄະດີແຫ່ງຊາດ ແລະເປັນພື້ນຖານອັນໜັກແໜ້ນໃນການກຳເນີດ ແລະຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີຂຽນສະໄໝຕ່າງໆ (ບໍ່ແສງຄຳ ວົງດາລາ ແລະຄະນະ, 1987).

III. ຂັ້ນສະຫຼຸບ

- **ຄູເນັ້ນຈຸດສຳຄັນຂອງບົດຮຽນ**
  - ຄວາມໝາຍຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
  - ຄວາມສຳຄັນຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
  - ການກຳເນີດຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ
  - ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງລາວ

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:

Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

IV. ວັດ ແລະ ປະເມີນ

- ຄູຖາມຂໍ້ຂ້ອງໃຈຂອງນັກຮຽນ (ຖ້າມີ) ຄູອະທິບາຍຄືນ
- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມ: ແຕ່ລະຂໍ້ຂອງບົດຮຽນ
- ໃຫ້ນັກຮຽນຕອບ 1-2 ຄົນ
- ຄູສັງເກດຄຳຕອບ ແລະ ສະຫຼຸບຄືນ
- **ຂັ້ນຕັກເຕືອນ**
  - ຄູແນະນຳນັກຮຽນອ່ານບົດຮຽນໃໝ່
  - ສຶກສາແນວຄິດຂອງຜູ້ຮຽນ
  - ມອບວຽກບ້ານ

ເອກະສານອ້າງອີງ

ອ່ອນແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະຄະນະ. (2008). ແບບຮຽນວັນນະຄະດີຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ປີທີ ສີ່. ກະຊວງສຶກສາທິການ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ.

ກຽງແກ້ວ ນວນນະວົງ ແລະຄະນະ. (2002). ວັນນະຄະດີພື້ນເມືອງ 1. ລະຫັດ 630LLI 322. ຄະນະອັກສອນສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ບໍ່ແສງຄຳ ວົງດາລາ ແລະຄະນະ. (1987). ວັນນະຄະດີລາວ. ກະຊວງສຶກສາທິການ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດສັງຄົມ.

ຄູສອນປະຈຳວິຊາ

ປທ.ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ